

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Svobodný přístup k informacím v EU a ve vybraných členských státech

Obsah:

ÚVOD	4
EVROPSKÁ UNIE (POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ ORGÁNY EU).....	5
FRANCIE	7
ITÁLIE	9
NĚMECKO	11
RAKOUSKO	13
SLOVENSKO.....	17
ŠVÉDSKO	20
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ.....	23
ZDROJE.....	25

Srovnávací studie č. 5.319

červenec 2011, aktualizace květen 2018

autoři: Eva Tetourová, Petra Milková, Michal Pohl, Radek Píša

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: STUDIE
Název: Svobodný přístup k informacím v EU a ve vybraných členských státech	Typ edice: online, ISSN 2533-4131
Autoři: Tetourová, E., Milková, P., Pohl, M., Píša, R.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
Číslo: Srovnávací studie č. 5.319	První vydání edice: červenec 1991
Datum: červenec 2011, aktualizace květen 2018	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
Informační zákon, svobodný přístup k informacím, zneužití práva, poplatky za informace	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Shrnutí

Práce se zabývá aktuálně velmi diskutovanou problematikou svobodného přístupu k informacím v EU a ve vybraných členských státech EU. Zaměřuje se zejména na otázky přístupu k poskytování informací ve veřejném sektoru, vč. možných omezení a otázky zpoplatnění poskytnutí informace. Pozornost je věnována v první řadě právní úpravě tohoto tématu na úrovni Evropské unie, jejíž legislativa podstatným způsobem ovlivňuje úpravu této problematiky v jednotlivých členských státech. Další část práce je pak věnována přehledu podmínek pro přístup k informacím ve vybraných členských státech EU, a to především ve vztahu k subjektům, které mají právo o informace žádat, druhu informací, na které mají právo, orgánům, které jsou povinny informace poskytovat, či postupu jednotlivých subjektů v procesu poskytování informací a jeho kontrole.

Obsah

ÚVOD	4
EVROPSKÁ UNIE (POKUD JDE O POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ ORGÁNY EU)	5
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	5
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT TYTO INFORMACE	6
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	6
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	6
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	6
FRANCIE	7
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	7
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT TYTO INFORMACE	8
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	8
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	8
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM	9
ITÁLIE	9
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT O INFORMACE A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	9
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT TYTO INFORMACE	9
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	10
ZNEUŽITÍ PRÁVA.....	10
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	10
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	10
NĚMECKO	11
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	11
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT TYTO INFORMACE	12
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	12
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	12
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM	13
RAKOUSKO	13
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	14
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT TYTO INFORMACE	15
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	15
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	16
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	17
SLOVENSKO	17
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	18
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT INFORMACE.....	18

POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	18
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	19
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	19
ŠVÉDSKO.....	20
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	21
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT INFORMACE.....	21
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	21
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	22
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	22
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ.....	23
KDO MÁ PRÁVO ŽÁDAT A JAKÉ INFORMACE JSOU POSKYTOVÁNY	23
KTERÉ ORGÁNY JSOU POVINNY ZPŘÍSTUPŇOVAT INFORMACE.....	23
POSTUP ŽADATELE A POSTUP PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU.....	23
ÚHRADA NÁKLADŮ ZA POSKYTNUTÍ INFORMACE.....	24
PROSAZOVÁNÍ PRÁVA NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	24
ZDROJE.....	25

Úvod

Právo na přístup k informacím je jedním ze základních práv EU. Je zakotveno na úrovni primárního práva – explicitně je stanoveno v čl. 42 Listiny základních práv EU. Právo EU upravuje povinnost orgánů EU poskytovat informace, ale v omezené míře i povinnosti členských států poskytovat některé informace. Pokud jde o druhou situaci, jde především o směrnici 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí. Ta zakotvuje práva na informace o životním prostředí a představuje transformaci Aarhuské úmluvy, jejíž stranou je také Evropská unie. Dále jde o směrnici 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Ta stanovuje podmínky, které členský stát musí splnit, pokud se rozhodne určité informace poskytovat, především pak tzv. otevřený formát těchto informací. Směrnice v bodu 9 odůvodnění přímo konstatuje, že nezavazuje členské státy k poskytování určitých dokumentů, ale že stanoví podmínky, které je nutné splnit, pokud se členský stát rozhodne určitý druh dokumentů poskytovat. Důležitým ustanovením je nicméně vyloučení úhrady za poskytnuté informace nad rámec nákladů a přiměřeného zisku v čl. 6 směrnice. Nepřipadá tak v úvahu poskytování informací zpoplatnit, což by jinak mohlo vést k určité redukci obstrukčních žádostí (pokud by byla zpoplatněna např. třetí a další žádost v měsíci vůči určitému povinnému subjektu). Paradoxně členským státům evropské právo nebrání rozsah poskytovaných informací omezit, v některých dále rozebíraných zemích je tak tento rozsah výrazně menší (především v Rakousku). Kapitola o Evropské unii v tomto materiálu se tedy především zabývá úpravou poskytování informací ze strany samotných orgánů Unie.

Komparativní analýza nezjistila, že by zkoumané státy používaly institut zálohy na náklady za poskytnutí informace.

Pokud jde o otázku velkého množství opakovaných žádostí, u kterých lze mít za to, že jde spíše o zneužití práva, jde o záležitosti faktického charakteru, na které neexistuje jednoduché právní řešení. V České republice platí, podle stávající rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (viz rozhodnutí č.j. 9 Ans 7/2012-56 a č. j. 8 As 55/2012-62), že lze odmítnat žádosti o poskytnutí informace s poukazem na zneužití práva, přičemž tato praxe má být kodifikována v rámci připravované novely zákona, která má přidat zneužití práva jako výslovný důvod odmítnutí žádosti. Z judikatury NSS plyne, že zneužitím práva na informace se rozumí tzv. šikanózní výkon, tj. situace,

kdy „jednání bylo učiněno nikoliv za účelem dosažení výsledků, k jejichž docílení byla žalobkyni propůjčena ochrana, nýbrž aby bylo dosaženo výsledků jiných, které jsou jinak považovány za nevíтанý vedlejší následek tohoto jednání. Jde ve skutečnosti jen o zdánlivý výkon práva.“¹ I v případě odmítnutí žádosti ale vznikají administrativní náklady, žádost musí být odmítnuta rozhodnutím a proti takovému rozhodnutí může žadatel navíc podat odvolání. Zkoumané členské státy EU se vypořádávají se zvýšenými administrativními náklady spojenými s vyřizováním žádostí o informace (i těch tzv. šikanózních) spíše formou zřízení instituce tzv. Informačního komisaře (Spojené království, Francie, Itálie a Německo) k centralizaci odvolací agendy. Ten je centralizovaným odvolacím orgánem v informačních věcech. Ve Francii a Itálii mají rozhodnutí tohoto orgánu doporučující povahu, naopak v Británii může přikázat poskytnutí informace. Na druhou stranu lze v Británii u správního soudu žalovat až rozhodnutí Informačního komisaře. Ten tak může hrát na jednu stranu méně formální roli vůči povinným subjektům, kdy může odvolání posuzovat více s ohledem na jejich skutečný obsah. Na druhou stranu pak se svým odborným aparátem může kvalifikovaně vést soudní spor, pokud se žadateli jeho rozhodnutí dále nepozdává.

Evropská unie (pokud jde o poskytování informací orgány EU)

Právo na přístup k informacím je jedním ze základních práv EU. Je zakotveno na úrovni primárního práva – explicitně je stanoveno v čl. 42 Listiny základních práv EU, jenž zaručuje, že: „Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům orgánů, institucí a jiných subjektů Unie bez ohledu na použitý nosič.“ Totožné ustanovení nalezneme také v čl. 15 Smlouvy o fungování EU (dále jen SFEU). Právo na přístup k informacím lze dovozovat také ze zásady transparentnosti, která je formulována v čl. 10 odst. 3 Smlouvy o EU (dále jen SEU), v čl. 11 SEU či čl. 15 SFEU.

Právo EU týkající se svobodného přístupu k informacím ve veřejné správě lze členit do dvou okruhů. První oblastí je právo ztělesňované směrnicemi, které stanoví členským státům minimální požadavky na předpisy týkající se výkonu práva na přístup k informacím; druhá oblast se týká samotných orgánů EU a jejich povinnosti poskytovat informace. Právní úprava povinností členských států s ohledem na právo na přístup k informacím ve veřejné správě je obsažena především ve *směrnici Evropského Parlamentu a Rady č. 2003/4/ES o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí* a ve *směrnici Evropského Parlamentu a Rady č. 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru*. Povinnosti orgánů EU týkající se poskytování informací jsou stanoveny především v *nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise* a v judikatuře Soudního dvora EU.

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Nařízení 1049/2001 (dále též jako „**Nařízení**“)² garantuje přístup k informacím EU všem občanům EU a všem fyzickým i právnickým osobám, které mají bydliště nebo sídlo v členském státě EU. Nařízení se vztahuje na všechny dokumenty, které má orgán v držení, tedy na dokumenty, které vytvořil nebo obdržel a které má k dispozici, a to ve všech oblastech činnosti Evropské unie. Výjimky jsou stanoveny v čl. 4 Nařízení. Výjimku z obecného pravidla poskytnutí informací představuje odepření přístupu k informacím z důvodu ochrany veřejného zájmu vzhledem

¹ Viz např. č. j. 7 As 133/2011-43

² *Nařízení č. 1049/2001* [online]. EUR-Lex [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32001R1049>

k veřejné bezpečnosti, záležitostem vojenským a obranným, veřejným vztahům, či měnové, finanční a hospodářské politice EU či členského státu nebo z důvodu ochrany soukromí a osobnosti jedince. Orgány EU rovněž odepřou přístup k informacím v případě, že by zpřístupnění mohlo ohrozit ochranu obchodních zájmů fyzických či právnických osob, ochranu soudního řízení či právního poradenství, nebo ochranu cílů inspekce, vyšetřování či auditu. To platí za určitých podmínek i v případě dokumentů vypracovaných orgány EU k vnitřnímu použití. V těchto případech však nesmí být přístup k informacím odmítnut, pokud je shledána existence převažujícího veřejného zájmu na zpřístupnění informace (existenci veřejného zájmu posuzuje Komise na základě správního uvážení). Kromě toho mají členské státy právo požádat orgán EU, aby nezveřejňoval dokument pocházející z daného členského státu bez jeho předchozího souhlasu.

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat tyto informace

Byť se Nařízení vztahuje pouze na Komisi, Radu a Evropský parlament, z čl. 15 odst. 1 a 3 SFEU lze dovodit, že povinnost zpřístupnit předmětné informace mají orgány, instituce a jiné subjekty EU. Soudní dvůr EU, Evropská centrální banka a Evropská investiční banka podléhají těmto ustanovením čl. 15 SFEU pouze pokud vykonávají své správní funkce.³

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Žádosti o přístup k dokumentu mohou být podány v jakékoli písemné podobě, včetně elektronické, v jednom z jazyků EU. Co se týče obsahu, je třeba, aby žadatel dostatečně přesně vymezil, o jaký dokument má zájem, aby ho mohl příslušný orgán snadno identifikovat. Žadatel nemusí v žádosti uvádět důvody zájmu o dokument (čl. 6 Nařízení).

Žádost o přístup k dokumentu je příslušný orgán povinen vyřídit bez zbytečného odkladu. Jakmile žádost obdrží, zašle o tom potvrzení žadateli. Nejpozději do 15 pracovních dnů od registrace žádosti příslušný orgán buď zajistí přístup k požadovanému dokumentu v souladu s článkem 10 Nařízení, nebo formou písemné odpovědi sdělí žadateli důvody úplného nebo částečného zamítnutí žádosti a informuje jej o jeho právu podat tzv. potvrzující žádost podle čl. 7 odst. 2 Nařízení. Ve výjimečných případech může být lhůta k poskytnutí informací prodloužena.

V případě zamítnutí původní žádosti o přístup k informacím či neposkytnutí informací v zákonné lhůtě má žadatel právo podat témuž orgánu tzv. potvrzující žádost (čl. 7. Nařízení), o které rozhoduje generální tajemník při generálním sekretariátu příslušného orgánu. V případě, že je zamítnuta i potvrzující žádost, může žadatel proti příslušnému orgánu zahájit řízení u Soudního dvora EU, popřípadě podat stížnost k Evropskému veřejnému ochránci práv (čl. 8 Nařízení).

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Žadateli jsou dokumenty zpřístupněny buď tak, že do nich může nahlédnout přímo na místě, nebo obdrží jejich kopii, včetně kopie elektronické, pokud je dostupná, podle toho, čemu dává přednost. Žadateli mohou být vyúčtovány náklady na pořízení a zaslání kopie. Tento poplatek nesmí být vyšší než skutečné náklady na její pořízení a zaslání. Nahlédnutí na místě, kopie, která nemá více než 20 stran formátu A4, a přímý přístup elektronicky nebo prostřednictvím rejstříku jsou zdarma.

Prosazování práva na přístup k informacím

Jak bylo uvedeno výše žadatel má v případě nespokojenosti s rozhodnutím příslušného orgánu možnost obrátit se na Soudní dvůr EU, případně podat stížnost k Evropskému veřejnému ochránci práv. Stížnost k veřejnému ochránci práv je upravena v čl. 228 SFEU a v rozhodnutí Evropského parlamentu o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv

³ Dřívější čl. 255 Smlouvy o ES tuto povinnost rovněž stanovil pouze Komisi, Radě a Evropskému parlamentu.

(94/262/ESUO, ES, Euratom). Veřejný ochránce práv nedisponuje pravomocí rozhodnutí o neposkytnutí informace zrušit; má však právo předkládat návrhy doporučení dotčené instituci, která má povinnost zaslat veřejnému ochránci práv odůvodněné stanovisko. Veřejný ochránce práv následně předloží Evropskému parlamentu a dotčené instituci či orgánu zprávu, ve které formuluje svá doporučení.

Francie

Právo na informace má ve Francii své počátky již v Deklaraci práv člověka a občana z roku 1789, na kterou navázala preambule francouzské ústavy z roku 1946. Konkrétní zákonné zakotvení svobodného přístupu k informacím však přinesly zákony č. 78-753 z roku 1978 o opatřeních pro zlepšení vztahů mezi státní správou a veřejností a zákon č. 79-587 z roku 1979 o odůvodnění správních aktů a zlepšení vztahů mezi státní správou a veřejností. První z nich přiznal právo na informace všem osobám a stanoví právo na přístup k dokumentům veřejné správy, zatímco druhý z nich zaručoval přístup všech osob k informacím, které se jich nějakým způsobem týkají. Úprava obsažená v těchto předpisech však byla v roce 2015 integrována do nového Zákoníku vztahů veřejnosti s veřejnou správou (Code des relations entre le public et l'administration, dále též „Zákoník“)⁴ v rámci zjednodušení struktury francouzského správního práva. Samotná úprava přístupu k informacím však zůstala prakticky nezměněna.

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Na základě čl. L300-1 Zákoníku má ve Francii právo na svobodný přístup k informacím každý. Nerozlišuje se tak, zda se jedná o francouzského státního občana či nikoli, nebo zda tato osoba zastává nějakou funkci či nikoli. Žadatel o informaci nemusí rovněž prokazovat žádný důvod či oprávněný zájem, na základě kterého poskytnutí informace požaduje.

Jistá omezení však vyplývají z povahy informací, které mohou tyto osoby požadovat. Svobodný přístup k informacím se podle tohoto zákona vztahuje pouze na dokumenty správní povahy, jejichž demonstrativní výčet nalezneme v čl. L300-2 Zákoníku. Jedná se o informace z úředních spisů, zpráv, studií či průzkumů, protokolů, zápisů, statistik, pokynů, instrukcí, oběžníků, ministerských nót a odpovědí na ně, ale také informace týkající se nejrůznějších stanovisek, návrhů či rozhodnutí.

V čl. L311-5 Zákoníku pak najdeme výčet dokumentů, které jsou z výše uvedeného okruhu vyňaty. Jedná se například o stanoviska Státní rady (Conseil d'État) a správních soudů či dokumenty vypracované na půdě Účetního dvora a další dokumenty uvedené v odst. 1 tohoto ustanovení. Zvláštní kategorii pak představují dokumenty přijaté na půdě francouzského parlamentu. Nakládání s nimi upravuje nařízení č. 58-1100 z roku 1958 týkající se fungování parlamentu.⁵

Poskytnutí informací může být podle odst. 2 stejného čl. L311-5 odepřeno také například v případě, že by ohrozilo státní tajemství související s jednáním vlády a výkonné moci jako takové, bezpečnost státu a osob na jeho území, zahraniční politiku Francie, její měnu či veřejné zadlužení, nebo v případě, že by mohlo ovlivnit výsledek soudního, daňového či celního řízení. Zpřístupnění

⁴ *Code des relations entre le public et l'administration* [online]. legifrance [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000031366350>

⁵ *Ordonnance n°58-1100 du 17 novembre 1958 relative au fonctionnement des assemblées parlementaires.* [online]. legifrance [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: http://legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=02A2D18B5A0B892933F2C077B9B7B96E.tpdjo12v_1?cidTexte=LEGITEXT000006069203&dateTexte=20110622.

informací nesmí být rovněž v rozporu s ochranou osobních údajů a soukromí určité osoby, ale také s ochranou lékařského či obchodního tajemství a duševního vlastnictví. V případě, že jsou informace tohoto charakteru oddělitelné, nebo mohou být zakryty, povinný orgán je po provedení všech potřebných opatření poskytne (čl. L311-7).

Na základě čl. L 311-2 Zákoníku poskytují povinné orgány informace výhradně k hotovým dokumentům. Toto právo se tak netýká například rozpracovaných záležitostí či přípravných dokumentů, ke kterým nelze sdělovat žádné informace. Povinný orgán nemá povinnost informaci poskytnout rovněž v případě, že se jedná o dokument, který je již veřejně přístupný.

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat tyto informace

Jak vyplývá z působnosti Zákoníku upravené pro tento účel v čl. L-300-2, povinnost zpřístupňovat informace týkající se výše zmíněných dokumentů mají všechny orgány veřejné správy. Konkrétně se jedná o veškeré orgány státní správy, včetně orgánů na úrovni územních jednotek a jiné osoby veřejného či soukromého práva, které byly pověřeny správou veřejných záležitostí v určité oblasti. Povinnost umožnit přístup ke svým dokumentům podle Zákoníku se na druhou stranu podle tohoto zákona netýká například francouzského parlamentu (zde je zvláštní postup upravený výše citovaným nařízením), státní rady, správních soudů, účetního dvora a dalších subjektů, kterým Zákoník poskytuje výjimku v čl. L311-5 (viz výše).

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Poskytnutí informace probíhá v mezích technických možností veřejné správy způsobem, který si zvolí žadatel. Podle čl. L311-9 Zákoníku může být jedním ze způsobů bezplatná ústní konzultace u povinného orgánu, umožňuje-li to povaha dokumentu. Informace však může být poskytnuta rovněž vyhotovením kopie daného dokumentu, která bude zaslána žadateli na jeho náklady. Informaci lze podle tohoto ustanovení rovněž zaslat zdarma prostředky elektronické komunikace, je-li dokument dostupný v elektronické verzi.

V případě, že povinný orgán, kterému je žádost adresována, nemá požadovanou informaci k dispozici a ví, který jiný orgán takovou informací disponuje, postoupí žádost tomuto orgánu a vyrozumí o tom žadatele. Každé rozhodnutí o odmítnutí přístupu k informacím musí mít písemnou formu a musí obsahovat odůvodnění s poučením o možnosti a způsobu podání opravného prostředku (čl. L311-14 Zákoníku). Povinné orgány mohou kromě jiného odmítnout poskytnutí informací podle obecného čl. L-112-3 a násl. Zákoníku z důvodu nadměrného počtu žádostí obdržných od jedné osoby (případ zneužívání tohoto práva) nebo z důvodu nevhodnosti obsahu žádosti (případ šikanózních žádostí). Za odmítnutí poskytnout informaci je považována rovněž nečinnost orgánu po dobu jednoho měsíce od podání žádosti či neúplné poskytnutí informace (čl. R311-12 a R311-13 Zákoníku).

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Informace se zpřístupňují bezplatně s výjimkou úhrady nákladů spojených se zhotovením kopií či odesláním informace žadateli. Způsob určení nákladů za vyhotovení kopie upravuje výnos č. 228 z roku 2001 o podmínkách určení výše nákladů za vyhotovení kopie správního dokumentu.⁶

⁶ *Arrêté du 1er octobre 2001 relatif aux conditions de fixation et de détermination du montant des frais de copie d'un document administratif.* [online]. legifrance [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000772503&dateTexte=vig>.

Prosazování práva na přístup k informacím

Na respektování práva na svobodný přístup k informacím ve smyslu přístupu ke správním dokumentům a přístupu do veřejných archivů ve Francii dohlíží tzv. Komise pro přístup k dokumentům veřejné správy (CADA).⁷ Jedná se o nezávislý správní orgán, který se podle čl. 341-1 Zákoníku skládá z 11 členů jmenovaných předsedou vlády na dobu 3 let (s výjimkami). Na Komisi se mohou obracet všechny osoby, které mají za to, že jim byl znemožněn přístup k informaci, na kterou mají právo. Komise jejich případ na základě žádosti prověří a vydá ve věci odůvodněné stanovisko obsahující případná doporučení k nápravě. Tento orgán však nemá vůči orgánům veřejné správy žádné donucovací pravomoci a jeho úloha je tak ryze konzultační. V případě, že daný správní orgán nepodnikne žádná opatření k nápravě, žadatel o informaci má možnost obrátit se na správní soud. Na správní soud se však podle čl. L412-8 ve spojení s čl. L211-2 Zákoníku nelze obracet bez toho, aby se dotčená osoba nejprve pokusila o nápravu prostřednictvím získání odůvodněného stanoviska Komise.

Itálie

Právo na přístup k dokumentům veřejné správy je upraveno zejména v legislativním nařízení č. 33 (Decreto legislativo 14 marzo 2013, n. 33 Riordino della disciplina riguardante il diritto di accesso civico e gli obblighi di pubblicità, trasparenza e diffusione di informazioni da parte delle pubbliche amministrazioni) ve znění pozdějších předpisů. Přístup k dokumentům veřejné správy je považován za základní princip veřejné správy, jehož účelem je zajistit její nestrannost a transparentnost, stejně jako zajistit účast veřejnosti na ní.

Kdo má právo žádat o informace a jaké informace jsou poskytovány

Podle čl. 5 nařízení platí, že povinnost orgánů veřejné správy zveřejňovat dokumenty, informace nebo údaje se vztahuje ke každému, kdo o to požádá, v případech, kdy bylo jejich zveřejnění předpisem vyloučeno. Rovněž podle čl. 2 je věcně vymezeno, že nařízení upravuje svobodu přístupu všech k údajům a dokumentům drženým orgány veřejné správy či jinými subjekty. Podle čl. 6 platí, že může žádat každý a povinný orgán nepožaduje účel žádosti.

Podle čl. 6 platí, že každý má právo na přístup k informacím a dokumentům v držení veřejných orgánů v souladu s omezeními týkajícími se ochrany právně významných zájmů v souladu s článkem 5-bis. V čl. 5 bis jsou stanovena omezení, pokud jde o zveřejňované dokumenty. Ty zahrnují zejména ochranu státního tajemství, národní bezpečnost, mezinárodní vztahy nebo k ochraně soukromých zájmů (např. poštovní tajemství, obchodní tajemství apod.)

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat tyto informace

Orgány veřejné správy se rozumějí všechny správní orgány uvedené v čl. 1 odst. 2 legislativního nařízení ze dne 30. března 2001, č. 165, v platném znění, včetně přístavních orgánů, jakož i nezávislých správních orgánů pro dohled a regulaci. Dále se podle nařízení informační povinnost vztahuje k veřejným ekonomickým entitám, profesním sdružením, společnostem pod veřejnou kontrolou či subjektům, které jsou většinou financovány z veřejných zdrojů.

⁷ *La commission d'accès aux documents administratifs (CADA)*: [online]. CADA [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.cada.fr/>.

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Řízení týkající se výkonu práva na přístup k dokumentům veřejné správy je upraveno zmíněným zákonem a italským správním řádem.⁸ Žádost o informaci oproti předchozí úpravě nemusí být odůvodněná a podává se u orgánu, který dokument vytvořil nebo ho má u sebe. Případné zamítnutí žádosti musí být odůvodněno a smí se zakládat pouze na důvodech stanovených zákonem.

Jestliže příslušný orgán nevyřídí žádost do 30 dnů od jejího podání, považuje se za zamítnutou. V případě výslovného nebo konkludentního zamítnutí žádosti, či v případě jejího odložení, může žadatel podat odvolání k regionálnímu správnímu soudu nebo může za stejných podmínek žádat o přezkum proti rozhodnutí orgánu samosprávy ombudsmana, je-li ustaven v rámci daného samosprávného celku. Není-li zde ustaven, žadatel podá žádost o přezkum u ombudsmana v samosprávném celku, který je mu bezprostředně územně nadřazen. Proti rozhodnutí ústředního orgánu veřejné správy může žadatel podat žádost o přezkum k orgánu k prevenci korupce a podpoře transparentnosti, který se zřizuje u všech správních úřadů (viz níže). Rovněž existuje možnost odvolat se ke komisi pro přístup k dokumentům, která poskytuje ochranu před nezákonnými akty veřejné správy.⁹ Ombudsman či kompetentní orgán mají povinnost vyjádřit se do 30 dnů od podání žádosti. Pokud tato lhůta marně uplyne, žádost se považuje za zamítnutou. Pokud tyto orgány rozhodnou o nezákonnosti zamítnutí či odložení žádosti, informují o tom žadatele a sdělí to orgánu příslušnému k poskytnutí informací. Pokud tento orgán nevydá rozhodnutí potvrzující přístup k dokumentu do 30 dnů, má se za to, že nebyl povolen (čl. 25 nařízení). Následně je možné se domáhat přezkumu ve správním soudnictví.

Zneužití práva

Italská právní úprava jako důvod odmítnutí zneužití práva neuvádí, nicméně judikatura umožňuje tento princip zohlednit při splnění čtyř podmínek.¹⁰ První podmínkou je, že oprávněným je určitý subjekt. Druhou podmínkou je, že způsob výkonu daného práva není zcela přesně určen. Třetí podmínkou je, že konkrétní způsob výkonu práva, třebaže formálně bezvadný, je vykonáván sporným způsobem s ohledem na hodnotící kritéria, ať už legální či extralegální. Čtvrtou podmínkou je realizace výkonu práva takovým způsobem, že vyvstává neospravedlnitelný rozpor mezi přínosem pro oprávněného a náklady, které nese protistrana¹¹. Podle soudu dále platí, že výkon práva nesmí působit disfunkčním způsobem, tedy tak, aby ohrožoval výkon veřejné správy a znemožňoval či znesnadňoval tak výkon práv ostatních.

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Dotčený orgán poskytuje informace bezplatně, kopie mohou být zpoplatněny, avšak výše poplatku nesmí přesáhnout náklady na pořízení kopií.

Prosazování práva na přístup k informacím

Kromě přijímání rozhodnutí ve smyslu čl. 24 zákona o úředním postupu a o právu na přístup k dokumentům veřejné správy, dbá Komise také na to, aby byla naplňována zásada plné transparentnosti aktivit veřejné správy v mezích tohoto zákona. Připravuje také výroční zprávu

⁸ *Decreto legislativo 2 luglio 2010, n. 104, codice di processo amministrativo.*

⁹ *Commissione per l'accesso ai documenti amministrativi* [online]. Governo Italiano [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.commissioneaccesso.it/la-commissione/funzioni.aspx>

¹⁰ *Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Sezione Terza), sentenza 11 ottobre 2017 n. 1951.*

¹¹ Viz obecná formulace těchto čtyř principů v rozsudku *CONSIGLIO DI STATO, SEZ. V - SENTENZA 7 febbraio 2012, n.656.*

o transparentnosti veřejné správy, která je předkládána oběma komorám italského parlamentu a Radě ministrů. Předkládá rovněž vládě návrhy změn legislativy, jejichž cílem je dosažení co nejširšího možného přístupu veřejnosti k dokumentům veřejné správy. Za tímto účelem jsou všechny orgány veřejné správy povinny poskytnout Komisi veškeré vyžádané dokumenty a informace, kromě těch, které podléhají státnímu tajemství. Kromě komise existuje také možnost přezkumu ve správním soudnictví.

Německo

Ústavněprávní zakotvení práva na informace v Německu je obsaženo v čl. 5 základního zákona Spolkové republiky Německo¹². Ten ve svém odstavci prvním stanoví, že každý má právo svobodně projevit a rozšiřovat svoje mínění slovem, písmem a obrazem a nerušeně se informovat z obecně přístupných pramenů. Současně zaručuje také svobodu tisku a zpravodajství a zákaz cenzury. Na spolkové úrovni je ústavněprávní úprava doplněna *zákonem o přístupu k informacím Spolku*¹³ z roku 2005, který nabyl účinnosti počátkem roku 2006. Tento zákon určuje základní pravidla pro postup při poskytování informací veřejnoprávními orgány. Některé ze spolkových zemí tuto spolkovou úpravu doplňují vlastními prováděcími zákony.

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Podle úvodního § 1 zákona o přístupu k informacím má každý vůči spolkovým úřadům (*Behörden des Bundes*) nárok na přístup k úředním informacím. Pro ostatní spolkové orgány a instituce (*Bundesorgane und Bundeseinrichtungen*) platí tato povinnost tehdy, pokud při své činnosti vykonávají úkoly veřejné správy. Informační zákon tedy neomezuje možnost požadovat informace žádnými specifickými podmínkami a neváže je na podmínku německého občanství či trvalého pobytu na území země.

Podle obecného pravidla informačního zákona má každý právo na přístup k úředním informacím. Zákon v § 2 odrážce 1 definuje pojem úřední informace jako „každý záznam sloužící k úředním účelům, bez ohledu na způsob jejich zachycení.“ Koncepty a poznámky, které nejsou součástí úřední složky, informací ve smyslu tohoto zákona nejsou.

Zákon v § 3 a násl. zakotvuje negativní vymezení působnosti zákona, když stanoví podmínky, za nichž se zákon o přístupu k informacím neuplatní. Jde především o vyloučení přístupu k informacím v rámci ochrany zvláštních veřejných zájmů. Nárok na přístup k informacím se neuplatní, jestliže by mělo zveřejnění informace nepříznivé dopady na mezinárodní vztahy, vojenské a ostatní citlivé bezpečnostní zájmy spolku, zájmy vnitřní nebo vnější bezpečnosti, kontrolní nebo dozorové funkce orgánů v oblasti financí a ochrany hospodářské soutěže, záležitosti vnější finanční kontroly a další. Tento nárok nebude přiznán také tehdy, jestliže by znalost takové informace ohrožovala veřejnou bezpečnost, potřebné zajištění utajení mezinárodních jednání nebo jednání orgánů veřejné správy, jakož i pokud by měla dopad na finanční zájmy zemí nebo systém sociálního zabezpečení. Ustanovení § 3 zmiňuje jako jeden z důvodů pro odmítnutí poskytnutí informace žadateli z důvodu ochrany veřejných zájmů také

¹² *Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland* [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/index.html

¹³ *Gesetz zur Regelung der Zugangs zu Informationen des Bundes (IFG)*. [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.gesetze-im-internet.de/ifg/BJNR272200005.html>, neoficiální anglický překlad viz *Freedom of Information Act* [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_ifg/index.html

ochranu zájmů třetích osob. Vzhledem k ochraně rozhodovacích procesů orgánu veřejné správy umožňuje § 4 zákona odmítnout poskytnutí informace o návrhu rozhodnutí, jakož i o jeho přípravě, jestliže by rozhodnutí o poskytnutí informace mohlo ovlivnit plnění budoucího rozhodnutí nebo účinnost připravovaných opatření. Žadatel v takovém případě musí být informován o ukončení jednání a rozhodování.

Zvláštním důvodem pro odmítnutí poskytnutí informace žadateli je také ochrana osobních údajů. Zde německý zákon zavádí také určitou zvláštní formu testu veřejného zájmu, když v § 5 stanoví, že přístup k osobním údajům bude poskytnut, pouze pokud zájem žadatele o informaci převažuje nad právem chráněným zájmem třetí osoby na vyloučení přístupu k této informaci nebo pokud třetí osoba k poskytnutí údajů dá souhlas. Zpřístupnění informace nebo její odmítnutí musí podle tohoto testu posoudit sám správní orgán přezkoumatelným způsobem v zákonných mantinelech.

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat tyto informace

Spolkový informační zákon používá ve svém úvodním vymezení povinných subjektů obecný pojem spolkové úřady. Jak již bylo zmíněno výše, povinnost poskytovat informace podle tohoto zákona mají i ostatní spolkové orgány a instituce, jestliže vykonávají úkoly veřejné správy. Zákon v ustanovení § 1 stanovuje, že pojmem úřad (*die Behörde*) se rozumí také jakákoliv fyzická nebo právnická osoba soukromého práva, jestliže spolkové úřady využívají tyto osoby k plnění svých veřejnoprávních úkolů.

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Žádost o přístup k informaci může být podána ústně, písemně nebo elektronicky orgánu příslušnému nakládat s touto informací. Tato žádost nemusí být odůvodněna, s výjimkou žádosti o přístup k informacím týkající se třetích osob podle § 5 a 6 zákona. Jestliže je to možné, poskytne orgán požadovanou informaci alespoň částečně v takovém rozsahu, ve kterém je možné ji poskytnout bez porušení stanovené povinnosti mlčenlivosti nebo bez neúnosného administrativního zatížení daného orgánu. Povinný orgán nemá povinnost ověřovat správnost poskytovaných údajů. Žadatel si může z poskytnutých materiálů pořizovat poznámky a kopie.

Správní orgán je povinen poskytnout žadateli informaci bez zbytečného odkladu, nejpozději však ve lhůtě jednoho měsíce (§ 7 odst. 5 zákona). V případě, že je žádostí o zpřístupnění informace dotčena třetí osoba, má tato osoba podle § 8 zákona právo ve lhůtě jednoho měsíce podat ve věci své písemné stanovisko, jestliže má oprávněný zájem na neposkytnutí informace. V takovém případě vydává povinný orgán rozhodnutí vždy písemně a doručuje jej také dotčené třetí osobě (§ 8 odst. 2 zákona).

V případě, že spolkový úřad rozhodne o zamítnutí přístupu k informaci, musí o tomto vydat zvláštní rozhodnutí rovněž ve lhůtě jednoho měsíce (§ 9 odst. 1 zákona). Současně s tímto rozhodnutím musí orgán žadatele informovat, zda a popřípadě kdy bude možno zajistit přístup k informaci k pozdějšímu datu. **Spolkový úřad má právo odmítnout žádost žadatele, jestliže tento žadatel má informaci již k dispozici či je vhodným způsobem volně přístupná ze všeobecně přístupných zdrojů** (§ 9 odst. 3 zákona).

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Problematiku hrazení nákladů za poskytnutí informace obsahuje spolkový informační zákon v § 10. Ten stanoví, že správní orgán vybírá za úkony podle tohoto zákona poplatky a účtuje náklady, s výjimkou jednoduchých žádostí. Podle druhého odstavce jsou poplatky vyměřovány zejména

s přihlédnutím k administrativnímu zatížení orgánu v takové výši, aby byl přístup k informacím zajišťován efektivně podle § 1. Sazebník poplatků a způsob jejich výběru stanoví ministerstvo vnitra zvláštní vyhláškou.

Prosazování práva na přístup k informacím

Proti zamítavému rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informace jsou podle § 9 odst. 4 spolkového informačního zákona přípustné obecné opravné prostředky, a to odvolání nebo žaloba proti nečinnosti správního orgánu (*Verpflichtungsklage*). Řízení o odvolání se řídí obecnými ustanoveními spolkového správního řádu, konkrétně jeho částí osmou, a je ho třeba výslovně provést i v případech, kdy bylo zamítavé rozhodnutí vydáno nejvyššími spolkovými orgány, jako jsou ministerstva či úřad spolkového kancléře.

Německý zákon zřizuje zvláštní dozorový orgán, kterým je spolkový komisař pro svobodný přístup k informacím (*Bundesbeauftragter für die Informationsfreiheit*). Zákon ve svém § 12 stanoví, že každý, jehož právo na svobodný přístup k informacím bylo porušeno, má právo obracet se na spolkového komisaře pro svobodný přístup k informacím. Úkoly komisaře jsou vykonávány spolkovým komisařem pro ochranu osobních údajů (*Bundesbeauftragter für den Datenschutz*). Jeho postavení a pravomoci jsou proto upraveny nejen spolkovým informačním zákonem, ale i zákonem na ochranu osobních údajů.¹⁴ Spolkový komisař pro svobodný přístup k informacím je orgánem nezávislým na spolkové vládě a při své činnosti dohlíží na dodržování ustanovení informačního zákona a zákona o ochraně osobních údajů. V oblasti informačního zákona nicméně nemá pravomoc přikázat poskytnutí informace, toho se lze domoci jen v řízení před správními soudy.

Rakousko

Rakouský právní řád pojímá právo na informace zvláštním způsobem a nezná široké právo na informace známé z České republiky a ostatních zemí v tomto materiálu. Více než právo na informace rakouská právní úprava akcentuje povinnost úřadů poskytovat informace. Ta vyplývá již ze samotné rakouské ústavy, kterou představuje Spolkový ústavní zákon Rakouska z 10. listopadu 1920¹⁵. Ten v čl. 20 odst. 4 stanoví povinnost všech orgánů pověřených úkoly spolkové, zemské a obecní správy, jakož i orgány jiných korporací veřejného práva, poskytovat o věcech své působnosti informace, nebrání-li tomu zákonem stanovená povinnost mlčenlivosti. Pro oblast profesní reprezentace platí tato povinnost pouze vůči vlastním členům, a to jen pokud tím nedojde k ohrožení řádného výkonu úkolů, které jim svěřují zákony. Ústava také stanoví, že pokud jde o bližší úpravu, spadá na úrovni orgánů země i samosprávy do působnosti Rakouska, zatímco na úrovni jednotlivých spolkových zemí a obcí, jakož i jejich samosprávy, spadá do zákonodárství jednotlivých spolkových zemí.

Právní úprava na úrovni spolkové republiky je obsažena ve dvou hlavních právních předpisech. Jsou jimi základní zákon č. 286/1987 o povinnosti správy země a obcí poskytovat informace (dále jen základní informační zákon)¹⁶ a zákon č. 287/1987 o povinnosti správy zemí poskytovat

¹⁴ *Bundesdatenschutzgesetz* [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: https://www.gesetze-im-internet.de/bdsg_1990/

¹⁵ *Bundes-Verfassungsgesetz*. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000138>

¹⁶ *Bundesgrundsatzgesetz über die Auskunftspflicht der Verwaltung der Länder und Gemeinden*. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000915>

informace a o změně zákona o spolkových ministerstvech (dále jen zemský informační zákon)¹⁷, který doplňuje právní úpravu povinnosti poskytovat informace na úrovni jednotlivých spolkových zemí. Rakouská právní úprava na federální úrovni je typická svou stručností. Oba tyto zákony, na úrovni jednotlivých spolkových zemí dále prováděné vlastními zemskými zákony, obsahují pouze osm základních ustanovení.

Následný přehled fungování systému poskytování informací ze strany povinných subjektů je založen na základních výchozích principech obou spolkových zákonů, doplněných konkrétními příklady zákonů dvou spolkových zemí Salzburg a Vídeň. Ve spolkové zemi Salzburg upravuje právo na informace *zákon č. 73/1988 o povinnosti poskytovat informace, opakovaném užití dokumentů, ochraně osobních údajů a zemské statistice*.¹⁸ Ve spolkové zemi Vídeň je to *zákon č. 52/2005 o povinnosti poskytovat informace*.¹⁹

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Rakouské zákony o poskytování informací nedefinují specifickou skupinu subjektů oprávněných požadovat informaci od povinného subjektu. Základní zákon výslovně stanoví, že každý má právo požadovat informaci. Zákon nepodmiňuje možnost podání žádosti o poskytnutí informace žádnými zvláštními podmínkami. Zemský informační zákon provádí tuto možnost ustanovením § 3, který stanoví, že každý může podat žádost o informaci a to buď písemně, ústně nebo telefonicky. Této obecné úpravě zajišťující právo na informace všem osobám odpovídají i zemské zákony některých spolkových zemí, které přebírají obecnou formuli o právu každého požadovat informace. Vídeňský informační zákon z roku 2005 však tuto formuli neobsahuje, zřejmě jí akceptuje automaticky. Na druhou stranu starší salzburský zákon v § 2 odst. 1 stanoví, že orgány zemí, obcí, jakož i sdružení obcí a samosprávných celků poskytnou informaci každé osobě, pokud to není v rozporu se zákonem zakotvenou povinností mlčenlivosti.

Základní informační zákon vymezuje okruh informací, které jsou poskytovány, stanovením dvou kumulativních podmínek. Povinné subjekty poskytují informace, které se týkají věcí v působnosti těchto orgánů. Současně však musí jít o informace, jejichž poskytování není omezeno zákonem stanovenou povinností mlčenlivosti. V jakém rozsahu jsou tyto informace úředními orgány poskytovány, upravuje podrobněji legislativa spolkových zemí.

Právní úprava na úrovni spolkových zemí Vídně a Salzburgu vychází z obecné právní úpravy na úrovni rakouského práva. Vídeňský zákon je však oproti federální a salzburské úpravě bližší české úpravě v tom ohledu, že v § 2 vypočítává konkrétní důvody, pro které nelze informace poskytnout (jejich šíře je však širší než v českém zákoně, např. vylučuje z práva na informace materiály veřejnoprávních médií a veřejných škol, s výjimkou jejich knihoven).

Salzburský zákon také vychází z obecné formulace splnění podmínky informace z oblasti působnosti daného orgánu a neexistence překážky povinnosti mlčenlivosti. Pojem informace definuje v § 2 odst. 2 zákona jako vědomost o skutečnostech, které povinný orgán získal na základě

¹⁷ *Bundesgesetz über die Auskunftspflicht der Verwaltung des Bundes und eine Änderung des Bundesministerengesetzes*. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000916>

¹⁸ *Gesetz über Auskunftspflicht, Dokumentenweiterverwendung, Datenschutz und Landesstatistik*. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=LrSbg&Gesetzesnummer=20000164>

¹⁹ *Wiener Informationsweiterverwendungsgesetz (WIVG)*. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=LrW&Gesetzesnummer=20000158>

své úřední činnosti (nelze tedy žádat o všechny informace, které má povinný subjekt k dispozici). Také tento zákon stanoví povinnost poskytnout dané informace pouze, jestliže tím nedojde k podstatnému omezení ostatních úkolů zemské správy (§ 2 odst. 3 salzburského zákona). Povinné subjekty naopak tuto informaci neposkytnou, jestliže je zřejmé, že je žádána svévolně, nebo pokud by získání informace bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi a konečně, pokud je informace žadateli volně přístupná jiným způsobem (§ 3 odst. 3 salzburského zákona).

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat tyto informace

Vymezení orgánů povinných poskytovat informace vychází z ústavního zakotvení v čl. 20 odst. 4 Ústavy. Základní informační zákon shodně vymezuje povinné subjekty, když stanoví, že úřední orgány zemí, obcí, jakož i orgány samosprávy podle zemských zákonů poskytují žadateli informace ve věcech své působnosti, jestliže to není v rozporu se zákonnou povinností mlčenlivosti. Zemský informační zákon stanoví s ohledem na vymezení své působnosti informační povinnost úředních orgánů jednotlivých spolkových zemí a orgánů samosprávných celků podle zemského zákonodárství a je proto specializovaným předpisem ve vztahu k obecnému základnímu informačnímu zákonu. Prováděcí předpisy spolkových zemí pak přebírají obecnou formulaci vymezení povinných subjektů podle základního zákona a stanoví, že takovými subjekty jsou úřední orgány spolkových zemí, obcí, resp. sdružení obcí a také orgány samosprávných celků vymezených zákony spolkových zemí.

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Zákony, na nichž je postavena právní úprava jednotlivých spolkových zemí, obsahují pouze několik základních ustanovení upravujících rámec procesu žádání a poskytování informací. Základní informační zákon stanoví, že žádost o poskytnutí informace může podat každý a to buď písemnou, ústní nebo telefonickou formou. Lhůtu, ve které musí být informace poskytnuta, určují samy zákony jednotlivých spolkových zemí, stejně jako postupy a důvody, pro které může být poskytnutí informace odmítnuto. V případě, že z ústního či telefonického dotazu není dostatečně zřejmý obsah nebo rozsah požadované informace, vybídne povinný orgán žadatele k písemnému doplnění žádosti. Zemský zákon stanoví základní lhůtu pro poskytnutí požadované informace, kdy povinný subjekt má informaci poskytnout bez zbytečného odkladu, nejpozději však do osmi týdnů od doručení žádosti. Z určitých závažných důvodů poskytuje zákon možnost tuto lhůtu překročit, vždy však o tom musí být žadatel informován. V případě neposkytnutí informace o tom musí být vydáno zvláštní rozhodnutí, jehož vydání se řídí rakouským správním řádem.

Vídeňský informační zákon upravuje postup poskytování informací jen v základních rysech. Podle tohoto zákona má každý právo požadovat informaci, přičemž tato žádost může být podána písemně, ústně či telefonicky. Jestliže je ústně či telefonicky podaná žádost příliš rozsáhlá nebo písemná žádost nejasná, vyzve úřad žadatele o informaci k písemnému vypracování žádosti či k jejímu upřesnění v minimálně dvoutýdenní lhůtě (§ 11 odst. 2 vídeňského zákona). Jestliže žadatel této výzvě ve stanovení lhůtě nevyhoví, bude žádost posuzována, jako by nebyla vůbec podána. Povinný orgán může požadovanou informaci poskytnout také ústně či písemně a to bez zbytečného odkladu, nejpozději však ve lhůtě osmi týdnů od doručení žádosti příslušnému orgánu (§ 11 odst. 3). Jestliže orgán výslovně odepře poskytnout informaci nebo ji neposkytne ve stanovené osmitýdenní lhůtě, má povinnost vydat o tom na žádost žadatele ve lhůtě tří měsíců zvláštní písemné rozhodnutí. Jestliže se žadatel obrátil s informací na nepříslušný orgán, má tento orgán povinnost bezodkladně postoupit žádost příslušnému orgánu, nebo o své nepříslušnosti informovat žadatele (§ 11 odst. 6 vídeňského zákona).

Informační zákon spolkové země Salzburg k postupu žádání a poskytování informací stanoví, že žádost může být podána ústně, telefonicky, telegraficky, písemně nebo dálkopisně (§ 3 salzburského zákona). Povinný orgán vyzve žadatele k písemnému zpracování ústně či písemně podané žádosti, resp. ke zpřesnění žádosti, z níž nevyplývá jasně obsah nebo rozsah požadované informace (§ 3 odst. 2 zákona). Jestliže tak žadatel neučiní ve stanovené lhůtě, povinný orgán se již touto žádostí dále nezabývá. Úřední orgán poskytne informace bez zbytečného odkladu, maximálně však v zákonem stanovené osmitýdenní lhůtě od doručení žádosti (§ 4 salzburského zákona). Z mimořádných důvodů zákon připouští možnost překročení stanovené osmitýdenní lhůty. Jestliže povinný orgán informaci neposkytne, sdělí to s odůvodněním žadateli (§ 5 salzburského zákona). Na jeho písemnou žádost vypracuje povinný orgán o odmítnutí zvláštní rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí neexistuje možnost odvolání, s výjimkou subjektů samosprávy odlišných od obcí a jejich sdružení.

Zvláštní formou poskytování informací je opakované použití dokumentů, resp. informací (*Weiterverwendung von Dokumenten*) podle části druhé salzburského zákona. Tento institut vychází z obecného zákona č. 42/2006 o opakovaném využití informací veřejného sektoru. Tato část vytváří právní rámec využívání dokumentů, které byly vytvořeny subjekty veřejné moci v rámci jejich činnosti a které jsou jim k dispozici. Dokumentem se podle § 9 odst. 2 rozumí jakýkoliv obsah, nebo jeho část, nezávisle na jeho podobě (tj. papírová či elektronická forma, zvuková, vizuální či audiovizuální média), který veřejný orgán vytvořil při plnění svých povinností. Žádost o zpřístupnění těchto dokumentů se podává veřejnému orgánu písemně jakýmkoliv technickým prostředkem, který je orgán schopen zpracovat a přijmout. Žádosti, jejichž obsah nebo rozsah, resp. druh a způsob jejich dalšího využití, není dostatečně zřejmý, musí být doplněny ve stanovené lhůtě, jinak se na ně pohlíží, jako by nebyly podány. Jestliže orgán poskytne dokument či informaci k veřejnému využití jednomu žadateli, nemůže z využití takto poskytnutého dokumentu vyloučit jiné, třetí zájemce. Povinný subjekt poskytne dokumenty žadateli bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě čtyř týdnů písemně, a pokud je to možné, vždy také v elektronické formě. Veřejný orgán poskytne požadované dokumenty a informace buď v plném požadovaném rozsahu, nebo pouze částečně, vždy však s odůvodněním. V případě nemožnosti poskytnutí informace a nevyhovění žádosti orgán písemně vyrozumí žadatele s odůvodněním. K neposkytnutí informace přistoupí orgán především z důvodu ochrany práv třetích osob, duševního vlastnictví a práv průmyslového vlastnictví. Veřejný orgán může pro opakované využití svých dokumentů stanovit podmínky podle § 13 zákona. K usnadnění přístupu zájemců k využívání svých informací a dokumentů přijímají orgány veřejné správy praktická opatření, především v podobě vytváření zvláštních informačních míst a seznamů nejdůležitějších dokumentů. Dohody mezi povinnou osobou a žadatelem o výlučném využívání poskytnutých dokumentů jsou zákonem zakázány, s výjimkou situací, kdy přiznání takového výlučného postavení je ve veřejném zájmu.

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Rakouský základní ani zemský informační zákon nestanoví pravidla pro úhradu nákladů za poskytnuté informace. Základním principem je bezplatnost informační činnosti veřejných orgánů. Právní úprava případné povinnosti platit za poskytnou informaci finanční úhradu je záležitostí právní úpravy jednotlivých spolkových zemí. Vídeňský informační zákon však například tuto otázku také neupravuje a vychází tak důsledně z principu bezplatnosti při poskytování informací žadatelům. Salzburský zákon upravuje možnost požadovat finanční úhradu pouze v případě poskytnutí dokumentů a informací veřejných orgánů k opakovanému využití. V § 14 salzburský informační zákon stanoví, že veřejné orgány jsou oprávněny za opakované využití jejich dokumentů stanovit finanční úhradu na základě dohody s oprávněnou osobou. Celková

požadovaná finanční částka nesmí přesahovat náklady na uchování, vytváření, reprodukci, šíření a poskytování dokumentů včetně přiměřeného zisku. Salzburský zákon tak výslovně připouští v případě dalšího využití svých materiálů určitý, i když nepatrný zisk orgánů veřejné správy.

Prosazování práva na přístup k informacím

Rakouská právní úprava nevytváří zvláštní orgán se specifickými pravomocemi určený k prosazování práva na informace. Povinný subjekt má povinnost poskytnout jakoukoliv informaci, jestliže její poskytnutí není v rozporu se zákonem. V případě odmítnutí poskytnutí informace stanoví zákon příslušnému orgánu povinnost odůvodnit toto odmítnutí a na žádost zájemce vypracovat zvláštní rozhodnutí.

Vídeňský informační zákon stanoví, že je-li informace odepřena nebo není poskytnuta ve stanovené lhůtě, má povinný subjekt povinnost vydat odmítavé rozhodnutí ve lhůtě osmi týdnů od doručení žádosti (§ 11 odst. 6 vídeňského zákona). Při vyřizování věci se postupuje kromě zvláštních informačních zákonů také podle správního řádu. Odmítavá rozhodnutí jsou přezkoumatelná u Vídeňského správního soudu (§ 12 odst. 2 vídeňského zákona).

Salzburský zákon zavádí stejné postupy v případě odmítnutí poskytnutí informace, kdy je veřejný orgán povinen vyzoomět o odmítnutí žadatele s připojením odůvodnění. Na základě jeho žádosti má orgán povinnost vypracovat o odmítnutí zvláštní rozhodnutí (§ 5 odst. 1 salzburského zákona). Co se týče úpravy dalšího využívání dokumentů orgánů veřejné správy, má podle § 11 odst. 2 zákona orgán v případě nesplnění žádosti o poskytnutí povinnost upozornit žadatele na možnosti ochrany podle § 17. Podle tohoto ustanovení může žadatel v případě neposkytnutí informace nebo pouze jejího částečného poskytnutí požádat o vydání zvláštního rozhodnutí. Jestliže k vydání takového rozhodnutí není oprávněn daný orgán přímo, vydává jej nadřízený dozorový orgán. Kromě výše zmíněného práva na odvolání má žadatel, stejně jako ve Vídni či na federální úrovni, možnost obrátit se ve věci neposkytnutí či odmítnutí poskytnutí informace na nezávislý správní soud v souladu s ustanovením části čtvrté odstavce druhého rakouského správního řádu.²⁰

Slovensko

Právo na informace zaručuje již samotná Ústava Slovenské republiky²¹ ve svém čl. 26 odst. 1 a 5 (článek je identický s čl. 17 federální Listiny, dosud účinné v České republice). Kromě tohoto článku však na Slovensku podobně jako u nás dlouho neexistoval právní předpis, který by ustanovil jednoznačné podmínky či postup, kterým by bylo možné tohoto práva využít. Zásadní zlom proto přineslo přijetí *zákona č. 211/2000 Z.z., o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií)*, který stanovil jasná pravidla pro přístup k informacím týkajícím se činnosti veřejné správy.²² Už při letmém prozkoumání tohoto zákona lze konstatovat, že slovenská právní úprava svobodného přístupu k informacím se v mnohém velmi podobá právní české úpravě.

²⁰ *Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991* [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10005768>

²¹ Ústavný zákon č. 460/1992 Z.z., Ústava SR [online]. Slov-lex [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20170601>

²² *Zákon č. 211/2000 Z.z.* [online]. Slov-lex [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2000/211/20160701>

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Podle § 3 odst. 1 zákona o svobodě informací má každý právo na přístup k informacím, které mají povinné osoby k dispozici. Není tedy podstatné, zda se jedná o osobu fyzickou či právnickou či zda jde o slovenského státního občana nebo cizince. O informace může žádat kdokoli, přičemž tato osoba nemusí prokazovat žádný důvod či oprávněný zájem, na základě kterého informaci požaduje.

Zákon o svobodě informací je postaven na principu, že zveřejněna může být jakákoli informace, jejíž poskytnutí slovenské právní předpisy výslovně nevylučují. V § 5 zmíněného zákona jsou vyjmenovány případy, kdy zákon ukládá příslušným orgánům povinné zveřejnění informace. Tyto informace se podle § 6 zveřejňují způsobem umožňujícím hromadný přístup.

Přístup k informacím lze podle § 8 až 11 slovenského zákona omezit z důvodu ochrany utajovaných skutečností, tedy z důvodu ochrany státního, služebního, bankovního či daňového tajemství, ale také z důvodu ochrany osobnosti a osobních údajů či obchodního tajemství. Odmítnuto může být rovněž poskytnutí informací, které jsou předmětem ochrany duševního vlastnictví, které se týkají rozhodovací činnosti soudů a orgánů činných v trestním řízení, nebo které by mohly ohrozit chráněné živočichy, rostliny či nerosty.

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat informace

Jak vyplývá z § 2 zákona o svobodě informací, osobami, které jsou povinné podle tohoto zákona zpřístupňovat informace, jsou státní orgány (Národní rada, vláda, prezident, ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy), obce, vyšší územní celky, stejně jako právnické a fyzické osoby, kterým zákon svěřuje pravomoc rozhodovat o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy (Rada STV, Slovenská inspekce životního prostředí atd.), a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti. Povinnými osobami jsou dále také právnické osoby zřízené zákonem (Slovenská televize, Slovenský rozhlas atd.) a právnické osoby zřízené státním orgánem, vyšším územním celkem či obcí (Slovenská akademie věd, Slovenský hydrometeorologický ústav, Ústav kontroly léčiv atd.), ale i některé další osoby, kterým to prikazuje zákon (v případech, kdy hospodaří s veřejnými prostředky).

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Žádost o zpřístupnění informací lze podat ústně, písemně, faxem, elektronickou poštou nebo jiným technicky vykonatelným způsobem. Ze žádosti musí být podle § 14 zákona o svobodě informací zřejmé, které povinné osobě je určena, dále pak jméno a příjmení nebo název či obchodní jméno žadatele a jeho adresa či sídlo. Musí z ní také jasně vyplývat, jaké informace se žádost týká a jaký způsob zpřístupnění informace žadatel navrhuje. V případě, že žádost neobsahuje předepsané náležitosti, povinná osoba bezodkladně vyzve žadatele, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 7 dní, neúplnou žádost doplnil (§ 14 slovenského zákona). Jestliže ji žadatel ve stanovené lhůtě nedoplní, povinná osoba jeho žádost odloží.

Jestliže je předmětem žádosti získání informací, které už byly zveřejněné, povinná osoba může nejpozději do 5 dnů od podání žádosti namísto zpřístupnění informace žadateli oznámit údaje, které umožňují vyhledání a získání zveřejněné informace. Informaci lze považovat za zveřejněnou pouze tehdy, jestliže je splněn předpoklad, že je každý bez větších obtíží schopen takovouto informaci opakovaně vyhledat a získat. V případě, že žadatel přesto trvá na poskytnutí zveřejněné informace, povinná osoba mu ji poskytne.

Jestliže povinná osoba, které je žádost adresována, nemá požadované informace k dispozici a ví, kde je možné danou informaci získat, postoupí žádost do 5 dnů povinné osobě, která má tyto informace k dispozici (§ 15 slovenského zákona). V opačném případě žádost rozhodnutím odmítne.

Informace se zpřístupňují ústně, nahlédnutím do spisu, včetně možnosti vyhotovení opisu či výpisu, okopírováním informací, telefonicky, faxem, poštou, elektronickou poštou či jiným způsobem dohodnutým mezi povinnou osobou a žadatelem (§ 16 slovenského zákona).

Žádost o zpřístupnění informace musí být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 8 dnů ode dne podání žádosti, případně ode dne odstranění nedostatků žádosti (§ 17). Ze závažných důvodů může povinná osoba tuto lhůtu prodloužit, a to až o 8 pracovních dní (§ 17 odst. 2). Závažným důvodem může být podle § 17 odst. 2 zákona o svobodě informací například vyhledávání a sběr požadovaných informací na jiném místě, než je sídlo povinné osoby, která žádost vyřizuje, nebo například prokazatelné technické problémy spojené s vyhledáváním a zpřístupněním informace.

V případě, že povinný orgán poskytne žadateli požadované informace, učiní rozhodnutí zápisem ve spise. Proti takovému rozhodnutí není možné podat opravný prostředek. Jestliže však povinná osoba žádosti třeba jen zčásti nevyhoví, vydá o tom písemné rozhodnutí s výjimkou případů, kdy byla žádost odložena. Jestliže povinná osoba neposkytla ve lhůtě informaci, ani nevydala žádné rozhodnutí, předpokládá se, že vydala rozhodnutí, kterým tuto informaci odmítla poskytnout (tzv. fiktivní rozhodnutí). Proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnout požadovanou informaci je možno se do 15 dnů od doručení rozhodnutí nebo marného uplynutí lhůty na vydání rozhodnutí odvolat (§ 19 odst. 1). Odvolání se podává osobě, která rozhodnutí vydala, nebo ho měla vydat. Rozhodnutí o něm je pak na orgánu nadřízenému této osobě. Odvolací orgán musí o odvolání rozhodnout do 15 dnů od jeho doručení (§ 19 odst. 3). V případě, že tak neučiní, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a napadnuté rozhodnutí tak potvrdil.

Není-li v tomto zákoně uvedeno jinak, použijí se na řízení podle tohoto zákona příslušná ustanovení správního řádu (§ 22 odst. 1 slovenského zákona).

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Informace se zpřístupňují bezplatně s výjimkou úhrady nákladů spojených se zhotovením kopií či odesláním informace žadateli. Náklady na zpřístupnění informací osobě se smyslovým postižením hradí povinná osoba. Povinná osoba může zaplacení úhrady odpustit. Podrobnosti o úhradě nákladů za poskytnutí informace stanoví vyhláška Ministerstva financí.

Prosazování práva na přístup k informacím

V § 21a zákona o svobodě informací nalezneme vymezení přestupků, kterých se může povinná osoba dopustit v případě, že vědomě vydá a zveřejní nepravdivé nebo neúplné informace, nebo vydá rozhodnutí či příkaz, kterým zapříčiní porušení práva na zpřístupnění informace, nebo poruší jinou povinnost stanovenou tímto zákonem. Za takový přestupek lze podle tohoto zákona uložit pokutu až do výše 1650 eur a zákaz činnosti až na dva roky (uplatňováno vůči konkrétní osobě). O přestupcích podle tohoto zákona rozhoduje obvodní úřad na návrh postižené osoby. Kromě toho se žadatel může domáhat přezkoumání rozhodnutí o odmítnutí žádosti před správními soudy za obdobných podmínek, jako v České republice.

Švédsko

Švédské království je v otázce svobodného přístupu k informacím považováno za jednu z nejotevřenějších zemí.²³ Kapitola II. ústavního zákona č. 152 z roku 1974²⁴, který představuje jeden ze čtyř základních zákonů tvořících švédskou Ústavu (Regeringes formen), upravuje základní práva a svobody. Ve svém čl. 1 odst. 2 zaručuje svobodu informací. Každý občan tak podle tohoto ustanovení může svobodně získávat a přijímat informace a jinak se seznamovat se stanovisky ostatních. Podle čl. 12 kapitoly II. tohoto zákona může být právo na přístup k informacím ve Švédsku omezeno pouze zákonem nebo nařízením vlády vydaným na základě zákona. Takové omezení může být provedeno pouze k dosažení cílů přijatelných v demokratické společnosti. Omezení nikdy nesmí přesáhnout skutečnou nutnost s ohledem na jeho účel a nesmí být učiněno pouze na základě politických, náboženských, kulturních a jiných podobných názorů.

Oproti některým jiným státům neexistuje ve Švédsku samostatná právní úprava problematiky svobodného přístupu k informacím. Právní úprava související s tímto tématem je tak obsažena v *ústavním zákoně č. 105 z roku 1949 o svobodě tisku*²⁵, který každému švédskému občanovi zaručuje svobodnou výměnu názorů a dostupnost srozumitelných informací. Pro tento účel má mít každý volný přístup k úředním dokumentům, který může být omezen pouze v předepsaných situacích a každé omezení tohoto práva musí být také specifikováno ustanoveními speciálních zákonů nebo nařízením vlády. Tento právní předpis přitom zakotvuje také právo úřední dokumenty publikovat.²⁶

Dalším důležitým právním předpisem obsahujícím některá omezení svobodného přístupu k informacím je zákon č. 100 z roku 1980 o služebním tajemství²⁷ a zákon č. 204 z roku 1998 o osobních údajích.²⁸

Základem práva na informace ve Švédsku je umožnit přístup veřejnosti a médiím k informacím o státu a aktivitách územních jednotek. Svobodný přístup k informacím zahrnuje jednak přístup k úředním dokumentům, ale také svobodu vyjadřování státních zaměstnanců a zaměstnanců územních jednotek (úředníků a dalších osob) o tom, co vědí, stejně jako svobodu těchto osob publikovat tyto informace v hromadných sdělovacích prostředcích. Kromě toho však zahrnuje také právo na přístup k soudům, které zajišťují prosazování práva na informace, ale také právo na přístup na jednání normotvorných a rozhodovacích orgánů (švédského parlamentu, místních zastupitelstev a dalších orgánů tohoto typu). Následující text bude vzhledem k obsahu práce zaměřen především na právo na přístup k úředním dokumentům, které je upraveno v kapitole II. zákona o svobodě tisku.

²³ Kolman, P.: *Právo na informace*. Brno. Masarykova univerzita, 2010, s. 27.

²⁴ *The Constitution of Sweden*. [online]. Riksdag [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.riksdagen.se/globalassets/07.-dokument--lagar/the-constitution-of-sweden-160628.pdf>

²⁵ *The Freedom of the Press Act*. [online]. Riksdag [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.riksdagen.se/globalassets/07.-dokument--lagar/the-freedom-of-the-press-act-2015.pdf> .

Původní verze pochází již z roku 1766 – jedná se o první zákon na světě, který zakotvoval právo na svobodný přístup k informacím. Tento zákon představuje jeden ze čtyř základních ústavních zákonů tvořících švédskou Ústavu.

²⁶ Kolman, P.: *Právo na informace*. Brno. Masarykova univerzita, 2010, s. 28.

²⁷ *The Secrecy Act*. [online]. Notisum [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19800100.htm> (ve švédštině).

²⁸ *Personal Data Act*. [online]. WIPO [cit. 2018-05-03]. Dostupný z: <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/se/se097en.pdf>

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Podle čl. 1 kapitoly II. zákona o svobodě tisku by měl mít každý švédský subjekt (včetně rezidentů) právo na přístup k dokumentům, které byly přijaty či vypracovány veřejnoprávním orgánem nebo které má veřejnoprávní orgán k dispozici. Toto právo je omezeno pouze na oficiální dokumenty v jejich finální verzi.²⁹ Nelze tedy žádat například o pracovní verzi nějakého rozhodnutí nebo podklad, který nebyl využit k vyhotovení oficiálního dokumentu. Svobodný přístup k informacím se netýká také dopisů a jiné korespondence, která není adresována veřejnoprávnímu orgánu jako celku, ale jmenovitě jeho zaměstnanci (úředníkovi). Jestliže se však obsah korespondence týká činnosti veřejnoprávního orgánu, považuje se tato korespondence za oficiální dokument. Za oficiální dokument se považují také různé deníky a jiné dokumenty tohoto charakteru (pravidelně zpracovávané dokumenty), a to ve své definitivní podobě (např. dokumentující určité časové období). Rozhodnutí a usnesení veřejnoprávních orgánů se stávají oficiálními dokumenty v okamžiku, kdy byly vyneseny či odeslány jejich adresátovi.³⁰

Zákon o svobodě tisku vymezuje některé důvody, na základě kterých může být přístup k informaci omezen nebo úplně znemožněn. Jedná se například o ohrožení bezpečnosti Švédského království nebo jeho vztahů s mezinárodními partnery, ohrožení finanční a měnové politiky státu, ohrožení kontrolních a dozorových funkcí státu, ohrožení vyšetřování a stíhání trestných činů, ohrožení veřejného ekonomického zájmu, ohrožení osobní integrity či ekonomického postavení soukromých subjektů nebo ohrožení chráněných rostlinných a živočišných druhů.³¹ Jak bylo zmíněno výše, každé omezení práva na informace však musí být nad rámec tohoto vymezení ještě specifikováno speciálním zákonem nebo nařízením vlády vydaným na základě zákona. Dokumenty, které jsou vzhledem ke svému obsahu tajné a nemohou být proto za žádných okolností zpřístupněny, vymezuje zákon o služebním tajemství, který také některým subjektům ukládá povinnost mlčenlivosti ve vztahu k těmto dokumentům.

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat informace

Zákon o svobodě tisku blíže nespécifikuje pojem veřejnoprávní orgán. Obecně jsou však tímto pojmem chápány všechny orgány, které vykonávají státní správu a správu na úrovni územních jednotek a ve smyslu tohoto zákona také veškeré orgány rozhodovacího typu. Jedná se tedy například o vládu, ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy, ale také švédský parlament, místní zastupitelstva, soudy či účetní dvůr. Za veřejnoprávní orgány ve smyslu tohoto zákona naopak nelze považovat obchodní společnosti, různá sdružení či nadace s výjimkou případů, kdy jsou zcela vlastněny či kontrolovány státem či územní jednotkou.³²

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Žádost o informaci se podává orgánu, který má předmětný dokument k dispozici. Podle čl. 14 odst. 3 kapitoly II. zákona o svobodě tisku lze žádost podat bez udání totožnosti žadatele, v libovolné formě a bez udání důvodů žádosti či účelu, k jakému bude informace využita. Povinný orgán si však může některé údaje vyžádat ve chvíli, kdy hrozí odmítnutí poskytnutí informace z důvodů vymezených výše. Žádost by měla obsahovat alespoň rámcové vymezení informace, o kterou má

²⁹ Jedná se o dokumenty, které jsou nějakým způsobem registrované či evidované.

³⁰ K podrobnému vymezení oficiálního dokumentu viz čl. 4 a násl. kapitoly II. zákona o svobodě tisku.

³¹ Čl. 2 odst. 1 kapitoly II. zákona o svobodě tisku.

³² *Public Access to Information and Secrecy with Swedish Authorities* [online]. Švédské ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.freedominfo.org/wp-content/uploads/documents/Sweden%20public%20access%20to%20info%202004.pdf>.

žadatel zájem tak, aby bylo v reálných možnostech povinného orgánu předmětný dokument dohledat.

Informace (dokument) může být podle čl. 3 kapitoly II. zmíněného zákona poskytnuta ve formě psaného textu, obrázku, nahrávky či elektronického souboru. Písemný dokument může být žadateli okopírován, písemně či ústně reprodukován, nebo převeden na zvukovou či obrazovou stopu. V případě, že dokument obsahuje informace, které nemohou být na základě výše popsaných omezení poskytnuty, povinný orgán tyto informace skryje a dokument poskytne ve formě opisu či kopie. Povinný orgán nemá povinnost vyhotovovat kopie map, nákresů, obrázků či nahrávek, jestliže by mu to způsobovalo vážné obtíže a předmětný dokument je možné zpřístupnit v místě sídla povinného orgánu.

Příslušný orgán je povinen žádost vyřídit bez zbytečného odkladu. Shledá-li, že je dán některý z důvodů pro omezení svobodného přístupu k informacím uvedených výše, může žádost odmítnout. V případě, že si není zcela jistý, může v tomto případě také žádost odložit a požádat o její přezkoumání orgán, kterého se daný důvod bezprostředně dotýká. Tento orgán pak rozhodne, zda může být v daném případě informace poskytnuta či nikoli. V případě dokumentů důležitých z hlediska bezpečnosti švédského království může být nařízením vlády určen jediný orgán, který bude pověřen rozhodováním o žádostech týkajících takových dokumentů. V daném případě má žadatel povinnost obrátit se v první řadě na tento orgán.

V případě, že povinný orgán odmítne dokument žadateli zpřístupnit nebo mu jej poskytne s určitým omezením či výhradou³³, žadatel má právo podat proti tomuto rozhodnutí odvolání. O odvolání rozhodují správní soudy s výjimkou případů odvolání proti rozhodnutí ministerstev, které řeší švédská vláda. O odvolání musí být podle čl. 15 odst. 2 kapitoly II. zákona o svobodě tisku rozhodnuto bez zbytečného odkladu.

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Informace jsou poskytovány bezplatně s výjimkou úhrady nákladů spojených se zhotovením kopií či opisu dokumentu.

Prosazování práva na přístup k informacím

Jak bylo zmíněno výše, proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnout informaci lze podat žalobu k správním soudům, případně pak k Nejvyššímu správnímu soudu. Se stížnostmi proti odepření přístupu k informacím se lze v některých případech obracet také na tzv. Parlamentního ombudsmana³⁴, který dohlíží na činnost veřejnoprávních orgánů.³⁵ V případě, že Parlamentní ombudsman shledá, že postup veřejnoprávního orgánu nebyl v souladu se zákonem, vydá stanovisko obsahující určitá doporučení k nápravě. Jeho doporučení však nemají závaznou povahu a ze strany stěžovatele tudíž nejsou vynutitelná.

³³ Povinný orgán může žadateli například určit, k jakému účelu může být informace využita, nebo že nesmí být poskytnuta třetí osobě atd.

³⁴ The Parliamentary Ombudsmen - Justitieombudsmannen (JO) viz *The Parliamentary Ombudsmen* [online]. Riksdag [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.jo.se/Page.aspx?Language=en>. V současné době existují celkem čtyři Parlamentní ombudsmani – každý z nich má svou oblast působnosti.

³⁵ Jeho působnost se vztahuje pouze na některé z výše uvedených povinných orgánů. Nevztahuje se tedy například na švédský parlament, vládu, členy účetního dvora či místních zastupitelstev.

Spojené království

Svobodný přístup k informacím je ve Velké Británii upraven *zákonem o svobodném přístupu k informacím*,³⁶ který nabyl účinnosti k 1. lednu 2005. K tomuto datu vstoupila v účinnost také novela zákona o ochraně osobních údajů.³⁷ Hned v úvodu je nutné zdůraznit, že se právní úprava obsažená v tomto zákoně nevztahuje na území Skotska, které disponuje vlastním zákonem o svobodném přístupu k informacím.³⁸ Následující text se tak bude vztahovat na celé území Velké Británie s výjimkou Skotska.

Kdo má právo žádat a jaké informace jsou poskytovány

Podle zákona o svobodném přístupu k informacím může ve Velké Británii žádat o informaci každá osoba, která o ni projeví zájem. Informace však nemusí být zpřístupněna vždy. Její poskytnutí může být odepřeno v případě, že budou dány oprávněné důvody uvedené v zákoně o svobodném přístupu k informacím (viz níže).

Podle britské právní úpravy lze žádat o jakoukoli informaci, o které se lze domnívat, že by ji mohla mít povinná osoba k dispozici. Musí se však jednat o informaci, která je zachycena na nějakém nosiči, například v počítači, v emailu, v tištěném či ručně psaném dokumentu, na obrázku, videu či audio nahrávce.

Z tohoto okruhu jsou vyňaty veškeré informace týkající se civilního či trestního soudního řízení, včetně trestního vyšetřování a souvisejících právních služeb. Zákon o svobodném přístupu k informacím se rovněž nevztahuje na poskytování jakýchkoli osobních údajů, ať už se týkají samotného žadatele, nebo třetí osoby. Umožnění přístupu k takovým údajům se bude řídit výše zmíněným zákonem o ochraně osobních údajů.

Které orgány jsou povinny zpřístupňovat informace

Povinnost zpřístupňovat informace uvedené výše mají podle britského zákona všechny orgány, které spadají pod definici veřejnoprávních orgánů uvedených v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Pro účely tohoto zákona se za veřejnoprávní orgán považuje vláda, ministerstva, britský parlament, ozbrojené složky, orgány místní správy, státní zdravotnická zařízení, státní školská zařízení, policejní orgány, státní podniky, poradenské instituce a další subjekty, které mohou mít k dispozici některé z informací, na které se zákon vztahuje. Výjimku tvoří bezpečnostní a výzvědné služby a soudy, na které se svobodný přístup k informacím nevztahuje.³⁹

Postup žadatele a postup příslušného orgánu

Žádost o zpřístupnění informace musí být podle zákona o svobodném přístupu k informacím podána v písemné podobě, a to včetně elektronické formy v podobě emailu či faxu. Měla by rovněž obsahovat jméno a korespondenční adresu žadatele, společně s dostatečně přesným popisem požadované informace. V případě, že žádost nebude dostatečně konkrétní, může si povinný orgán vyžádat od žadatele její upřesnění. Jestliže žadatel svou žádost do 30 dnů neupřesní, daný orgán nemá povinnost se jí dále zabývat. Žádost by měla být zacílena na poskytnutí určitého dokumentu,

³⁶ *Freedom of Information Act 2000* [online]. legislation.gov.uk [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/36/contents>.

³⁷ *Data Protection Act 1998* [online]. legislation.gov.uk [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1998/29/contents>.

³⁸ *Freedom of Information (Scotland) Act 2002* [online]. legislation.gov.uk [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.legislation.gov.uk/asp/2002/13/contents>.

³⁹ Kolman, P.: *Právo na informace*. Brno. Masarykova univerzita, 2010, s. 29.

Ize ji však podat také formou dotazu. Pokud by však odpověď na tento dotaz spočívala ve vytvoření zcela nové informace, stanoviska či posouzení, které dosud není zachyceno na žádném nosiči, povinný orgán nemusí na tento dotaz odpovědět.

Ve své žádosti si může žadatel zvolit, jakou formou si přeje obdržet odpověď. Povinný orgán by měl k přání žadatele přihlédnout a v případě, že odpoví jinou formou, zdůvodnit, proč tak učinil (např. z praktických důvodů). Žádost by měla být vyřízena bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 20 pracovních dní od jejího doručení.⁴⁰

Povinné orgány nemusí podle čl. 14 britského informačního zákona vyřizovat opakované žádosti pocházející od jednoho žadatele (v případě, že jsou podány v krátkých intervalech po sobě), nebo žádosti, které jsou svým obsahem nevhodné (kverulantské žádosti). Informace však nemusí být poskytnuta také v případě, že by to bylo v rozporu s veřejným zájmem (čl. 17 zákona). Za tímto účelem provádí britské orgány tzv. test veřejného zájmu, při kterém zjišťují, zda za daných okolností převažuje veřejný zájem na zpřístupnění informace nad veřejným zájmem nebo zájmem konkrétních osob na jejím znepřístupnění. Tento test provádí povinný orgán, který o žádosti rozhoduje, případně orgán, který rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí povinného orgánu. Test se provádí v případech výjimek z práva na svobodný přístup k informacím, které jsou uvedeny v části II. zákona o svobodném přístupu k informacím. Jedná se například o případy možného ohrožení obrany státu, mezinárodních vztahů, finančních a ekonomických zájmů státu, zdraví a bezpečnosti občanů či obchodních zájmů státu.

Kromě těchto výjimek však existují také případy tzv. absolutních výjimek⁴¹, kdy povinný orgán nesmí informaci za žádných okolností poskytnout a není tedy třeba test veřejného zájmu provádět. Jedná se například o případy ochrany osobních údajů, nebo případy možného narušení privilegií členů parlamentu (svoboda projevu, svoboda rozhodování, imunita).

Proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnout informaci může žadatel podat stížnost k informačnímu komisaři (viz níže). Ten stížnost prošetří a vydá rozhodnutí, ve kterém buď potvrdí původní postup povinného orgánu, nebo rozhodne o nesprávném postupu a doporučí podniknout opatření k nápravě. Žadatel nebo povinný orgán se pak může proti jeho rozhodnutí odvolat u soudu (část V. britského zákona). Rozhodnutí příslušného soudu pak může po právní stránce přezkoumat ještě Nejvyšší soud.

Úhrada nákladů za poskytnutí informace

Ve většině případů jsou informace poskytovány bezplatně. Náklady na zhotovení a doručení informace může povinný subjekt požadovat, jen pokud vyzval žadatele před poskytnutím informace (čl. 9 britského zákona).

Prosazování práva na přístup k informacím

Na respektování práva na svobodný přístup k informacím dohlíží ve Velké Británii úřad tzv. informačního komisaře.⁴² Jedná se o autokratický nezávislý orgán, který je tvořen osobou informačního komisaře a jeho úředníky. Informační komisař je jmenován královnou a přímo odpovědný britskému parlamentu, kterému každoročně předkládá výroční zprávu o své činnosti. Hlavním předmětem jeho činnosti je prosazování práva na svobodný přístup k informacím, včetně

⁴⁰ Článek 10 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

⁴¹ Jedná se o výjimky (celkem 8) vyjmenované v článku 2 odst. 3 britského zákona.

⁴² Information Commissioner's Office (ICO), viz *ICO* [online]. ICO [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://ico.org.uk/>

podpory otevřenosti veřejnoprávních orgánů, za současného dodržování ochrany osobních údajů a soukromí. Za tímto účelem dohlíží na udržování dobré praxe povinných orgánů, řeší stížnosti jednotlivců, kteří mají za to, že byli poškozeni na svých právech, poskytuje informace a dojde-li k závěru, že došlo k porušení práva, ukládá povinným orgánům opatření k nápravě.

Informační komisař má k dispozici několik nástrojů, kterými může zasáhnout do protiprávního jednání povinných orgánů. V první řadě monitoruje a zveřejňuje zprávy o včasnosti odpovědí povinných orgánů na žádosti týkající se svobodného přístupu k informacím a v návaznosti na to pak také přijímá modelová schémata, jak by mělo poskytování informací ve veřejném sektoru probíhat.⁴³ Informační komisař může rovněž zasahovat do samotného řízení o poskytnutí informace. V této souvislosti je oprávněn nahlížet do spisu, provádět inspekci na místě a vyžádat si předmětnou informaci. Může ale také například zvrátit rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace a přikázat povinnému orgánu informaci žadateli zpřístupnit.⁴⁴ Konkrétně jde o tzv. informační příkaz (*enforcement notice*), konkrétně upravený v čl. 52 britského zákona. Ten je vykonatelný proti většině povinných subjektů, s výjimkami vypočtenými v čl. 53 zákona. Výjimky se týkají především Úřadu vlády, ministerstev a Velšské vlády (tamní autonomní vlády, na Skotsko se tento zákon nevztahuje). Pokud se představitel instituce zahrnuté ve výjimkách neztotožňuje s informačním příkazem, může do 20 dnů od jeho účinnosti vydat odůvodněný certifikát, podle kterého v takovém případě nejde o porušení práva na informace a informaci tedy není třeba poskytovat. Takový představitel musí nicméně co nejdříve doručit kopii tohoto certifikátu oběma komorám britského parlamentu, popř. Velšskému nebo Severoirskému shromáždění, pokud jde o tamní záležitosti.

Zdroje

Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters [online]. UN Treaty Series [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

https://treaties.un.org/pages/viewdetails.aspx?src=treaty&mtdsg_no=xxvii-13&chapter=27&lang=en

Stěžovatel trápí patologickými dotazy malou obec, pomůže jen změna zákona [online]. idnes [cit. 2018-05-03].

Dostupné na: https://pardubice.idnes.cz/obec-sec-stezovatel-jan-patera-dea-/pardubice-zpravy.aspx?c=A150403_151554_pardubice-zpravy_msv

Nařízení č. 1049/2001 [online]. EUR-Lex [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32001R1049>

Code des relations entre le public et l'administration [online]. legifrance [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000031366350>

Ordonnance n°58-1100 du 17 novembre 1958 relative au fonctionnement des assemblées parlementaires. [online].

legifrance [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

http://legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?sessionId=02A2D18B5A0B892933F2C077B9B7B96E.tpdjo12v_1?cidTexte=LEGITEXT000006069203&dateTexte=20110622.

Arrêté du 1er octobre 2001 relatif aux conditions de fixation et de détermination du montant des frais de copie d'un document administratif. [online]. legifrance [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000772503&dateTexte=vig>.

La commission d'accès aux documents administratifs (CADA): [online]. CADA [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.cada.fr/>.

Decreto legislativo 2 luglio 2010, n. 104, codice di processo amministrativo.

Commissione per l'accesso ai documenti amministrativi [online]. Governo Italiano [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.commissioneaccesso.it/la-commissione/funzioni.aspx>

Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Sezione Terza), sentenza 11 ottobre 2017 n. 1951.

CONSIGLIO DI STATO, SEZ. V - SENTENZA 7 febbraio 2012, n.656.

⁴³ Podle části III. britského zákona o svobodném přístupu k informacím vydává příručky modelového chování veřejnoprávních orgánů také ministr zahraničních věcí nebo ministr spravedlnosti.

⁴⁴ Část IV. britského zákona o svobodném přístupu k informacím.

Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/index.html

Gesetz zur Regelung der Zugangs zu Informationen des Bundes (IFG). [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.gesetze-im-internet.de/ifg/BJNR272200005.html>, neoficiální anglický překlad viz *Freedom of Information Act* [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_ifg/index.html

Bundesdatenschutzgesetz [online]. Německé fed. ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: https://www.gesetze-im-internet.de/bdsg_1990/

Bundes-Verfassungsgesetz. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000138>

Bundesgrundsatzgesetz über die Auskunftspflicht der Verwaltung der Länder und Gemeinden. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000915>
tohle taky

Bundesgesetz über die Auskunftspflicht der Verwaltung des Bundes und eine Änderung des Bundesministerengesetzes. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000916>

Gesetz über Auskunftspflicht, Dokumentenweiterverwendung, Datenschutz und Landesstatistik. [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=LrSbg&Gesetzesnummer=20000164>

Wiener Informationsweiterverwendungsgesetz (WIWG). [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=LrW&Gesetzesnummer=20000158>

Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991 [online]. RIS [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10005768>

Ústavný zákon č. 460/1992 Z.z., Ústava SR [online]. Slov-lex [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20170601>

Zákon č. 211/2000 Z.z. [online]. Slov-lex [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2000/211/20160701>

Kolman, P.: *Právo na informace*. Brno. Masarykova univerzita, 2010, s. 27.

The Constitution of Sweden. [online]. Riksdag [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.riksdagen.se/globalassets/07.-dokument--lagar/the-constitution-of-sweden-160628.pdf>

The Freedom of the Press Act. [online]. Riksdag [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<https://www.riksdagen.se/globalassets/07.-dokument--lagar/the-freedom-of-the-press-act-2015.pdf>.

The Secrecy Act. [online]. Notisum [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19800100.htm> (ve švédštině).

Personal Data Act. [online]. WIPO [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: Dostupný z:

<http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/se/se097en.pdf>

Public Access to Information and Secrecy with Swedish Authorities [online]. Švédské ministerstvo spravedlnosti [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <http://www.freedominfo.org/wp-content/uploads/documents/Sweden%20public%20access%20to%20info%202004.pdf>.

The Parliamentary Ombudsmen [online]. Riksdag [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.jo.se/Page.aspx?Language=en>.

Freedom of Information Act 2000 [online]. legislation.gov.uk [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/36/contents>.

Data Protection Act 1998 [online]. legislation.gov.uk [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1998/29/contents>.

Freedom of Information (Scotland) Act 2002 [online]. legislation.gov.uk [cit. 2018-05-03]. Dostupné na:

<http://www.legislation.gov.uk/asp/2002/13/contents>.

ICO [cit. 2018-05-03]. Dostupné na: <https://ico.org.uk/>